

ПРОБЛЕМИ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Введення воєнного стану в Україні суттєво змінило умови управління закупівлями для підприємств, вплинувши на всі аспекти процесу – від пошуку постачальників до транспортування товарів. Значні перебої у постачаннях зумовлені інфраструктурними проблемами та ризиками, пов'язаними з безпекою.

Одним із найбільших викликів для логістики є знищення інфраструктури, включаючи автомобільні та залізничні дороги, мости, портові та залізничні вузли. Через це звичні маршрути доставки стають небезпечними або непридатними для використання. Бойові дії та обстріли призводять до блокування доріг, що не тільки уповільнює логістичні процеси, а й створює потребу в обхідних маршрутах.

Також проблемою є брак доступного транспорту для перевезень, що обумовлено кількома факторами. По-перше, через зростання ризиків багато водіїв відмовляються виконувати рейси у зони підвищеної небезпеки, що призводить до дефіциту кадрових ресурсів. По-друге, існує нестача палива, яка ще більше погіршує ситуацію. Брак транспорту означає, що логістичні компанії мають обмежені можливості для своєчасної доставки товарів. Це особливо критично для підприємств, які залежать від швидкого постачання матеріалів для безперервного виробництва, збої у доставці сировини або комплектуючих можуть призвести до зупинки виробництва, що, своєю чергою, створює ризики для бізнесу і впливає на економічні показники.

Блокування портів і обмеження на перевезення через аеропорти значно вплинули на імпорт і експорт товарів, порушивши міжнародні логістичні зв'язки України [1]. Зупинка морських перевезень, які є одним із найбільш економічних способів транспортування великих обсягів товарів, значно ускладнило торгівлю. Через це імпорتنі товари затримуються, а доступність певних категорій продукції знижується, що впливає на виробничі процеси українських підприємств. Підприємства стикаються із затримками у ввезенні необхідних матеріалів, що значно ускладнює планування і виконання замовлень.

Вплив воєнного стану на закупівельну логістику є багатовимірним та охоплює всі основні аспекти управління постачаннями. Зміни в логістичних процесах змушують підприємства пристосовуватися до нових умов і постійно шукати ефективні рішення для зниження витрат і зменшення ризиків.

В умовах воєнного стану зросли витрати на закупівлі та доставку ресурсів, що обумовлено низкою економічних та інфраструктурних факторів. Подорожчання палива, зростання витрат на страхування транспортування, а також загальна нестабільність цін спричиняють значне підвищення загальної вартості логістичних операцій. Існує також серйозний ризик дефіциту окремих товарів і матеріалів, що погіршує здатність підприємств підтримувати стабільність своїх виробничих процесів.

Непередбачувані затримки у постачаннях також спричиняють збільшення запасів на підприємствах, що створює додаткові витрати на їх зберігання. Відсутність стабільного постачання призводить до того, що деякі підприємства змушені підтримувати вищі запаси, що потребує додаткового складського простору та витрат на обслуговування.

Дефіцит товарів і ресурсів став одним із найбільших викликів для підприємств, особливо у галузях, де критично важливі сталі та ритмічні поставки сировини. В умовах обмеженого доступу до певних видів ресурсів, таких як метали, паливо, хімічні компоненти та інші промислові матеріали, підприємства змушені скорочувати обсяги виробництва або переходити на використання альтернативних матеріалів.

В умовах воєнного стану управління закупівельною логістикою вимагає системного підходу до мінімізації ризиків та забезпечення безперервності постачань. Актуальними стають стратегічне планування, диверсифікація джерел постачання, впровадження цифрових технологій та адаптація логістичних маршрутів до змінної ситуації. Гнучкість, інноваційність та здатність підприємств швидко реагувати на нові виклики є визначальними факторами їхньої стійкості та конкурентоспроможності в умовах кризи.

Список використаних джерел

1. Логістика України під час війни: виклики та перспективи. URL: <https://www.unian.ua/economics/transport/logistika-ukrajini-pid-chas-viyni-vikliki-ta-perspektivi-novini-ukrajina-amp-12840282.html> (дата звернення: 27.03.2024).